

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

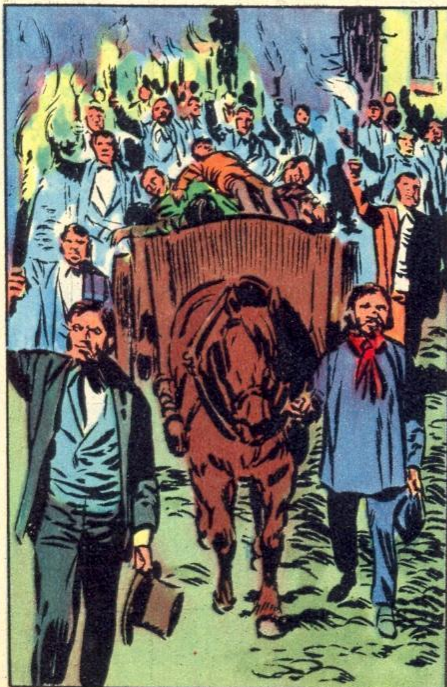
FEBRUARI 1848

DE Februari-Revolutie van 1848 zou Lodewijk Filips van Frankrijk van de troon stoten en de Tweede Franse Republiek uitroepen. Wat was de oorzaak van de plotselinge haat tegen Lodewijk Filips? Was de burgerij tegen hem gekant? Niet mogelijk! Men noemde Lodewijk Filips toch de Burgerkoning... De Franse burgerij was liberaal en de Juli-Revolutie van 1830 – die de dynastie van de Orleans op de troon had gebracht – was een liberale revolutie. Om de monarchie weg te vagen was er dus een anti-burgerlijke en anti-liberale revolutie, met één woord: een socialistische revolutie nodig.

1. — DE SOCIALISTEN

REEDS in het begin van de eeuw waren er in Frankrijk socialisten geweest, filosofen en dromers zoals Saint-Simon, Charles Fourier en Prosper Enfantin. Zij wensden het lot van de arbeiders te verbeteren en stichtten de zogenaamde « phalanstères », die men zou kunnen vergelijken met een cooperatieve. De grote Franse romantische dichters zoals Victor Hugo en Lamartine hadden de partij van het volk gekozen. Omstreeks 1840 kreeg het socialisme zijn eerste theoretici, zoals Proudhon en Louis Blanc. Zij eisten o.m. het algemeen stemrecht en de « nationale ateliers » (werkplaatsen).

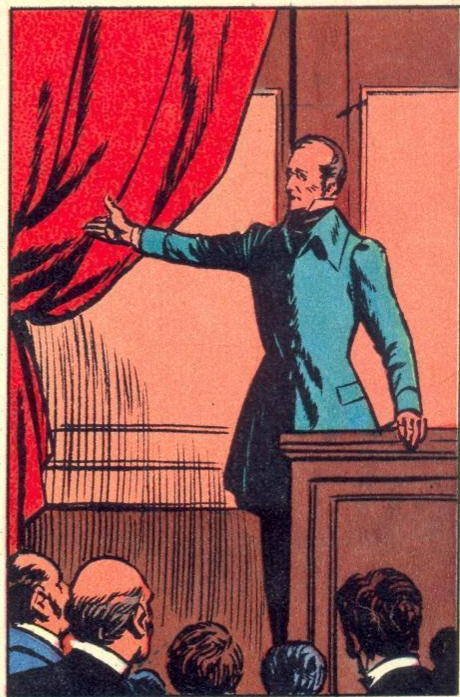

2. — HET DRAMA

VOLGENS de mening van minister Guizot waren de socialisten al te bedrijvig in Frankrijk en hij verbood de publieke vergaderingen. De socialisten vergaderden dan in privé, onder het mom van een banket. Daar werden door de « reformisten » gloeiende redevoeringen afgestoken. Een van die banketten moest gehouden worden te Parijs, op 23 februari 1848. Het werd verboden. Om 11 uur 's avonds stonden er heel wat nieuwsgierigen voor het ministerie van Buitenlandse zaken, dat beschermd werd door het leger. Een schot ging af, de soldaten beantwoordden het en het resultaat was: 35 doden en 50 gewonden! De doden werden op een kar geladen. Bij het licht van fakkels ging de treurige stoet door Parijs...

3. — DE TWEDE REPUBLIEK

DE volgende dag moest Lodewijk Filips troonsafstand doen. Hij wou de troon geven aan zijn kleinzoon, de jonge graaf van Parijs, zoon van de hertog van Orleans. Deze laatste was in 1842 verongelukt. Toen de hertogin van Orleans in de Assemblée toekwam, stuitte zij op Lamartine, die zei: « Het is te laat, mevrouw. Een voorlopig bewind riep de Republiek uit! » Door een mooie toespraak voorkwam Lamartine, dat de Fransen de rode vlag als embleem kozen. Het algemeen stemrecht werd toegestaan en in Parijs werden de eerste « nationale ateliers » geopend. De arbeiders verdienden er 2 F. per dag!

4. — EEN BLOEDIGE SLAG

DE nationale werkplaatsen kostten veel geld en de oproer was nog helemaal niet gedempt. Op 21 juni beval de Wetgevende Vergadering de sluiting van de ateliers. Toen brak er een vreselijke oproer los. Generaal Cavaignac was er mee belast die oproer te dempen. Het werd een bloedige strijd, die vier dagen duurde. Monseigneur Affre, aartsbisschop van Parijs, kwam toegesnel met een olijftak om de vrede te herstellen, maar hij werd gedood. Er waren duizenden slachtoffers.

5. — DE PRESIDENT

DEZE tragedie had de arbeidersklasse verpletterd, maar ook verontwaardigd. De Wetgevende Vergadering besloot dat de volksvertegenwoordigers zouden verkozen worden door het volk, vermits het algemeen stemrecht van kracht was. De president van de republiek zou eveneens verkozen worden door het volk. Cavaignac, Lamartine, Ledru-Rollin waren kandidaat voor het presidentschap. En toen kwam er eensklaps een vierde kandidaat als een duivel uit een doosje gesprongen: Lodewijk Bonaparte, de neef van Napoleon! Hij behaalde de drie vierden van de stemmen.

(Wordt voortgezet.)